

DILEMA HAMLETIANA

Tragedia "Hamlet" a fost compusa aproximativ intre 1600 si 1601. William Shakespeare (1564-1616), poet si dramaturg ilustrativ pentru Renasterea engleza, e socotit si cel mai insemnat dramaturg al lumii moderne, deoarece, pe langa faptul ca este creatorul multor capodopere, este si primul artist care abordeaza variate specii si registre dramatice. A scris comedii ("Imblanzirea scorpiei", "Nevestele vesele din Windsor", "Comedia erorilor"), feerii ("Visul unei nopti de vara", "Furtuna"), drame istorice ("Richard al III-lea", "Henric al VIII-lea") si tragedii ("Romeo si Julieta", "Othello", "Regele Lear", "Macbeth", "Hamlet"). De asemenea, a lasat un volum de sonete.

"Hamlet" este numele eroului danez din legenda originala pe care o prelucreaza Shakespeare. Laertes, fratele Opheliei si fiul lui Polonius, are un nume de origine greceasca. Ophelia era indragostita de Hamlet, dar el a respins-o.

Hamlet avea o gandire psihologica, fiind atras si interesat de intrebarile fara raspuns exact, precis. Existenta lui Hamlet nu era simpla, ci destul de complicata, el fiind nevoit sa faca nenumarate compromisuri. Nu putea accepta "moartea" deoarece nu stia ce se afla dincolo de ea.

Claudius, unchiul lui Hamlet, ii ucide tatal, pe rege, si se insoara cu mama lui Hamlet, Gertrude. Fantoma regelui ii marturiseste lui Hamlet numele ucigasului Claudius. Dovedirea nevinovatiei unchiului sau se transforma in obsesie pentru tanarul print al Danemarcei. Singurul element capabil sa puna la indoiala si sa ameninte realitatea razbunarii este imaginea pe care personajul si-o formeaza despre aceasta razbunare, dupa implinirea acesteia; el o vede ca pe un lucru mort. El nu poate sa dea o forma actiunii fiindca actiunea respectiva ar inlatura, in favoarea uneia singure, multiplele posibilitati pe care le ofera imaginatia.

Pe Hamlet il atrageau intrebarile cu privinta la viata dupa moarte, sinucidere, soarta corpului uman dupa trecerea in nefiinta.

Omul renescentist era dornic, era avid dupa cunoastere, dorea sa-si impartaseasca ideile, avea de asemenea nevoie de recunoasterea semenilor sai. Renasterea a insemnat o intoarcere la valorile Antichitatii. Oamenii Renasterii iubeau arta si frumosul, erau prieteni cunoscatori ai artelor. Hamlet avea multe, era fiu de rege, il avea pe prietenul sau Horatius, dragostea Opheliei, era educat la cele mai bune scoli; dar toate acestea nu reprezentau ceea ce isi dorea tanarul print.

Pe parcursul monologului, el are o dilema, posibilitatile intre care oscileaza fiind "a fi sau a nu fi". Aceasta era intrebarea. El oscileaza intre a trai si a suferi si a visa, visul devenind un soi de arma.

Hamlet nu ia o decizie concreta, nu transformă așteptarea în acțiune; acțiunea ar însemna sfârșitul visului de răzbunare. Răzbunarea transformată în acțiune ar fi o soluție ne semnificativă, o singură moarte nefiind suficientă pentru a satisface dorințele lui Hamlet. Omul suportă multe, îndură multe chinuri, iar regele mai “traiește” doar prin îndurarea lui Hamlet.

Indragostitii cunosc nelinistea așteptării și a posibilului neinceput “după cum o cunosc și aceia care nazuiesc o răzbunare ce ar impune o mie de omoruri... dintre care niciunul să nu fie ultimul”.

Drama lui Hamlet este oarecum similară celei a lui Ahile, al cărui prieten cel mai bun, Patroclu este ucis de către un print troian, Hercule. Ahile se răzbună pe Hercule, fratele lui Paris, ucigându-l după ce-l provoacă la luptă, răzbunându-și astfel prietenul. Și Hamlet și Ahile omoară vinovații, răzbunându-și ființele dragi pe care le-au pierdut. O altă poveste asemănătoare este cea din “Epopoea lui Ghilgames”, unde prietenul eroului principal, Enkidu, este și el ucis.